

Statsbanernes Side interesserer sig i høj Grad for dette Spørgsmaals Løsning. Endelig kommer hertil den Betænkning, Maskinchefen har medunderskrevet.

Da jeg nu saa stærkt har fremhævet, at der ikke her er Tale om at afgøre Spørgsmaalet om Statsdrift — det er et Forsøg, Staten skulde gøre for siden at staa ganske frit, i en eventuel Forhandling med private Firmaer —, tror jeg, jeg ikke behøver at komme ind paa den højtærede Ordførers Bemærkning om at stille et særligt Lovforslag om dette Anliggende. Den ærede Ordfører omtalte de tidligere Forsøg, der vare gjorte herhjemme, og mente, at Grunden til, at de ikke bleve fortsatte, var, at Beskyttelsen var for lille. Jeg er ikke ganske sikker paa, at den ærede Ordfører havde Ret. Der var særlige Forhold, der gjorde sig gældende for det ene Foretagendes Vedkommende. Og for det andets Vedkommende tror jeg, at Forholdet var det, at der kom gode, stærkt opadgaende Tider indenfor Industrien, saa det betalte sig bedre at bruge Ydeevnen paa anden Maade. Men her er et Ord, jeg gerne vilde anholde, og det er Ordet: Beskyttelse. Her er ikke Tale om at indføre nogen Toldbeskyttelse. Hvis der var Tale om det, skulde jeg ikke have stillet dette Ændringsforslag og ikke prøvet paa at tale for et saadant. Der er Tale om en Anvendelse af det Princip, Statsmyndighederne have fulgt i en Aarrække, saa vidt muligt at tage dansk Arbejde og endda at gøre det, selv om man skal betale noget mere for dette, naar blot der er nogen lunde Forhold mellem Priserne. Der er her aldeles ikke Tale om Protektionisme.

Overfor den af den ærede Ordfører fremhævede Betænelighed med Hensyn til den nuværende finansielle Situation er jeg selvfølgelig paa det rene med, at denne Situation ikke indbyder til Letsindigheder. Men selv om det — hvad jeg maa indrømme — drejer sig om omtrent 50,000 Kr. Ekstraudgift for vor Statskasse, skulde det jo dog ikke være Penge, der vare givne ud til Unytte, men det skulde være et alvorligt Forsøg paa at tilføre dansk Industri og dansk Arbejde — eller skulle vi slaa det sammen og sige dansk Arbejde — nye Opgaver. Hvad Prisen angaar, skal jeg bemærke, at jeg tror nok, Kalkulen er rigelig, paa den sikre Side. Jeg tror det navnlig efter at have faaet at vide, at private Firmaer have ment eventuelt at kunne komme til Staten med bindende Tilbud, som vare billigere.

Naar det ærede Medlem for Københavns 8de Valgekreds (Schack) fremdrog dette mærkelige Ord „protektionistisk Forslag“ og tog fat paa det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgekreds som nu omvendt til den argeste Protektionisme, maa jeg sige, at jeg er sikker paa, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgekreds nok kan og vil feje for sin Dør, men jeg vil dog til det ærede Medlem for Københavns 8de Valgekreds sige, at der er ikke Tale om Protektionisme her. Der bliver Tale om det Spørgsmaal, som jeg nævned: Kan og bør Staten ikke eventuelt betale dansk Arbejde noget højere end udenlandsk? Jeg vil gerne gøre en lille Afstikker og sige et Par Ord om dansk Arbejde overhovedet. Jeg har nogen Erfaring for, at der i mange Tilfælde herhjemme er en vis Trang til at hente sit Gode i Udlandet. Jeg ved ikke Besked nok til i saa Henseende at kunne tale bestemt om Industrien, men indenfor Handelens Omraade har jeg Gang paa Gang fra min tidligere Virksomhed i Udlandet set, hvordan danske handlende af en — jeg havde nær sagt — noget sygelig Forfængelighed hellere end at arbejde med store, gode danske Huse, som de kende, søge til udenlandske Forbindelser, som de ikke have de nødvendige Forudsætninger for at handle med, hvoraf Følgen er, at de blive baade dyrt og daarligt betjente. Jeg er ikke saa sikker, at jeg tør paastaa det, men jeg tror, at det i mangfoldige Tilfælde gaar paa samme Maade med Industrien. Jeg tror, at vi mange Gange kunde købe dansk Arbejde lige saa godt og lige saa billigt som udenlandsk Arbejde, og jeg tror, at manges dansk Krone kunde være bleven herhjemme paa den Konto.

Hvad nu særlig de ærede Medlemmer fra den anden Side angaar, maa jeg dog endnu prøve at opfordre dem til at stemme med os i denne Sag. Jeg synes ikke, de kunne fragaa Arv og Gæld. Jeg ser ogsaa, at flere ærede Medlemmer fra den anden Side ere rede til eller i alt Fald have Anfægtelser i Retning af at gaa med os, og det ser jeg naturligvis med Glæde. Jeg beklager kun, at de ærede Medlemmer, som have Lyster og føle sig forpligtede i saa Henseende, ikke have søgt at indvirke paa deres Repræsentanter i Finansudvalget. Jeg synes, at det allerede havde været Tiden, saa at vi i Stedet for nu at staa med en Mindretalsindstilling til Forsvar for dette Forslag havde staaet med et Flertal for denne Indstilling. Det skulde imidlertid glæde mig, om der endnu i den